

Från hembygdsarbetet

Almunge Hembygdsgille

Det sedvanliga valborgsmässofirandet lockade ca 350 personer. Lions fyrverkeri var stort och vackert. Torslundsdagen, alltid 2:a söndagen i juni, var välbesökt och under friluftsgudstjänsten förrätades ett dop.

I november höll våra "vävdamer" en julmarknad i Smedtorpsstugan, och sålde sina produkter. Ett inkomstbringande tillskott för Gillet. Hoppas det blir en tradition, för dagen var välbesökt.

Gillet har utnämnts till traktormuseum i Sveriges Lantbruksuniversitets skrift "Traktorenas tidevarv".

Årets studieresa för Gillets mest engagerade medlemmar gick detta Linnéår till Linnés Hammarby och Sävja.

Gilletts byggrupp har renoverat Skogvaktarbostadens tak och förstärkt traktorladans takkonstruktion.

Biblioteksverksamheten i Länna fortsätter. Studiecirklar i järnsmide och vävning, i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan, har genomförts på Torslund. En ny cirkel "Värt att se i Almunge" startade och kommer troligen att slutföras under 2008.

Den 51:a årgången av vår tidskrift Almunge Allehanda trycktes i 500 ex. Tidningen distribueras till Gillets medlemmar, 351 st under år 2007, samt säljs i ortens affärer, med strykande åtgång. Även boken Vårt Torslund finns till försäljning.

Gilletts hemsida på "www.almunge.net" har gett upphov till värdefulla kontakter. Där finns en redogörelse för Gillets mål och verksamhet och numera rubriker på alla artiklar som publicerats i Almunge Allehanda från begynnelsen.

Anita Hedén, sekreterare

Altuna hembygdsförening

Aktiviteterna 2007 började den 23 april med vårstädningen och redan den 26 i samma månad gästades vi av ett 50-tal personer från Täby PRO. De gjorde ett besök i Fjärdhundraland och ville då besöka skolmuseet och hembygdsgården i Altuna. Tord Johansson och Bengt Tillander guidade runt bland sevärigheterna.

Den 19 maj var det gökotta vid Buskastenen. Vi samlades kl 6.00 på morgonen

vid Bengtsbo och gick den fint iordninggjorda stigen fram till runstenen. En trivsam morgonstund där vi till och med fick höra göken.

På trefaldighetsafton upprätthålls en mycket gammal tradition inom hembygdsföreningen; då dricks det "hälsa" ur källan i Sörången. Utloppet rinner mot norr, vattnet som blir kvar i skopan skall kastas över vänster axel, allt för att motverka sjukdom.

Efter nationaldags- och midsommarfirande var det så dags för sommarresan. Den gick i år till Säter. Där besöktes hembygdsmuseet Åsgårdarna, Biografmuseet och till sist Säterdalen, där vi först åt middag och sedan besåg en fartyllad teaterföreställning.

Någonting som också blivit tradition är trivselkvällen i augusti. I år serverades grön ärtvälling med ostsmörgås. Karl Bernström från Heby stod för underhålningen genom att tolka Gustav Frödings dikter med storslagen inlevelse.

Den 6 september gjorde hembygdsföreningen ett studiebesök på den fint bevarade Kvekgården och den 9 september fick vi besök av våra "grannar", Simtuna hembygdsförening.

Gudrun Jansson, sekreterare

Balingsta hembygdsförening

Föreningen har haft ett varierat programutbud under året och i snitt har ett femtiotal medlemmar deltagit vid de olika

mötena. Störst var uppslutningen vid nationaldagen vid den gamla tegelkyrkans grund i Balingsta samt i medeltidskyrkan, tätt följd av Valborgsmässfirandet vid Wiks slott som firades traditionsenligt med fackeltåg, brasa och fyrverkeri. Vårtalet hölls av landstingsrådet och ordföranden i landstingets kultur nämnd Jonas Segersam. Vid föreningens årsmöte höll agrarhistorikern Karin Hallgren föredrag om att "Hitta torp och täppa – att använda de historiska lantmäterikartorna".

Årets naturprogram och fågelexkursion i maj leddes av den fågelkunnige Ulf Karlsson och det nya naturreservatet Hagalund vid Björnome besöktes. Ett trettiotal personer deltog vid exkursionen som blev både uppskattad och lärorik.

I augusti anordnades en intressant utflykt till Vallby friluftsmuseum i Västerås där byggnader och kulturer från gången tid studerades.

I september var det skördefest på Wik, ett samarrangemang mellan Wiks folkhögskola, Upplandsstiftelsen och Balingsta hembygdsförening med mycket stor uppslutning. Vid festen såldes närproducerade varor, odlat och hantverk. På programmet fanns också aktiviteter för barn och vuxna, odlingsinformation och fotoutställning.

I oktober anordnades den traditionsenliga sill- och potatisfesten i Balingsta församlingshem med underhållning av trubaduren Bo Lindström.

Nationaldagsfirande 2007. Balingsta hembygdsförening.

Vid novembermötet anordnades film-afton. Bygdens son Per Lundegran på tillfälligt besök från Hangö berättade om Balingsta på 1950 och 1960 talet och visade bilder som hans far Helge Johansson tagit.

Det har varit ett intressant och givande hembygdsår med god besöksfrekvens vid alla sammankomster inte Knutsfesten att förglömma.

Alf Hanslöf, ordförande

Björklinge hembygdsförening

Vid den 36:e årsstämman i mars 2007 fick föreningen – förutom alla de vanliga punkterna – även en föredragning om vad kommunen kan tänka sig göra med Sandvikenbadet. Det var många miljoner i rullning så det lär dröja med genomförandet.

Nationaldagen firades sedvanligt ihop med kyrkan och Lions och högtidstalet hölls av riksdagsman Cecilia Wikström.

Barbro Råsbrant pratar om Upsala Ekeby för den församlade menigheten på Björklingedagen 2007.

På Björklingedagen kunde alla som så ville få sina Upsala Ekeby-föremål värderade och nagelfarna. Det var framför allt Barbro Råsbrant från Upsala Ekebysällskapet som ledde berättandet. En varm och fullsatt dag blev det.

Vid höstträffen berättade Lars Falk om traktens kvarnar.

I övrigt har alla vanliga sammankomster genomförts på sedvanligt sätt, många med Gås Andersbygdens spelmanslag som ljudfond. Anslutningen har varit mer än god.

En tryckt presentation av föreningen har tagits fram och distribuerats i Björklinge med omnejd.

Dataregistreringen av fotoarkivet fortskrider och museet har besökts av 400–500 personer under året.

Föreningens årsskrift Björklinge Förre o Nu, utkom med sin 31:a årgång och som vanligt med ett varierat innehåll.

Mottagandet blev positivt, med idel pressrosor.

Johan Gabriel Borgenstierna

Bälinge Hembygdsförening

Bälinge Hembygdsförening uppnådde under 2007 den aktionsvärda åldern av 60 år. Jubileet uppmärksammades redan vid årsmötet och kom sedan i stor utsträckning att prägla verksamheten under året. Under hösten genomfördes tre aktiviteter för att manifesteras föreningens 60-åriga verksamhet.

Föreningens årsmöte ägde rum den 19 mars i Församlingsgården. Anslutningen var som vanligt god, cirka 80 personer bevisade mötet. Vid mötet överlämnade Folke Moberg, efter 13 år som ordförande, ordförandeklubban till den nye ordföranden Tom Teljer. Folke blev också vederbörligen avtackad för sina insatser som ordförande i föreningen. Efter årsmötet visades bilder ur Erik Wallströms och Henry Liljeblads efterlämnade samlingar.

Föreningens vårutflykt gick av stapeln den 20 maj och hade Östervåla som mål. Först besöktes Aspås gårdskyrka, där deltagarna bjöds på körsång och en kort presentation av kyrkan. Därefter styrdes kosan till Skogsbo där den gamla mangårdsbyggnaden bevarats i oförändrat skick. Efter en mycket engagerad visning av gårdens ägare avslutades besöket med kaffe och kakor. I utflykten deltog ett 40-tal personer.

Även detta år genomfördes en byvandring under ledning av Hans Lindström. Denna gång var det Gysta som fick besök. Efter vandringen bjöds alla deltagare på kaffe och rikligt med tilltugg av Ingrid

Lind och Maud Wedholm. Ett 50-tal personer deltog.

Jubileumsaktiviteterna inleddes lördagen den 6 oktober med en presentation av föreningen utanför Träffköp i Bälinge. Det var många som stannade och pratade, såväl medlemmar som andra intresserade.

Nästa jubileumsaktivitet var kyrkkaffe. Efter familjegudstjänsten den 11 november bjöd föreningen på kyrkkaffe i Församlingsgården. I samband därmed visades föremål ur föreningens samlingar i en liten utställning kallad *Bälingehistoria*, där tyngdpunkten var lagd på planscher, böcker och annat från skolmuseet.

Den 23 november var det dags för jubileumsårets höjdpunkt, jubileumsfesten i Bälinge bygdegård. Festen, som samlade ett hundratal deltagare, blev mycket uppskattad. Efter ett inledningsanförande av föreningens ordförande, fick gästerna lyssna till Folke Moberg, som genom citat ur föreningens protokoll och egna kommentarer, gav en bild av föreningens historia. Därefter följde jubileumsmåltiden som pågick i över tre timmar. Under den tiden fick deltagarna också lyssna på trevliga tal, bl.a. välgångsönskningar från de inbjudna gästerna Bror R Eriksson från Björklinge hembygdsförening och Kristian Jönsson från Börje-Åkerby hembygdsförening.

Föreningen har under året haft ca 200 medlemmar.

Tom Teljer, ordförande

Danmarks hembygdsförening

År 2007 har i stor utsträckning ägnats åt Linnéjubiléet, som inneburit ett stort uppsving för Linnés Sävja. Huset har hållits öppet varje dag från 12 maj till 7 oktober och den nya arrendatorsfamiljen har drivit kaféerelse i västra flygeln. Linnés Sävja har blivit ett självklart besöksmål vid sidan av Linnés Hammarby.

Herbatio Danensis blev inför Linnéåret rekonstruerat och utmärkt av Uppsala kommun. Vid invigningen i maj mottog föreningens ordförande, Ellinor Lindström, ett intyg med officiell bekräftelse på vårt fadderskap för vandringsleden, innebärande uppsikt över vad som behöver förbättras samt mindre tillsynsuppgifter. Några av föreningens medlemmar har i studiecirkel förberett sig för guidning och vandringar har genomförts på olika delar av Danmarksstigen under ledning av självaste Carl von Linné (Owe Hedin) och Abraham Bäck (Stefan Östergren), två av huvudpersonerna i vårt Linnéspel. (se bilden). Detta spelades för tredje året och hade en lyckad säsong med föreställningar på Hammarby och en rad kortföreställningar i skolor, föreningar och äldreboenden.

Mer än 40 konstnärer hade utställningar på Linnés Sävja. Mängden besökare slog rekord och många intresserade sig också för utställningarna om Linné och medicinalväxterna samt för örtagården.

Styrelsen för Harbo hembygdsförening vandrar Herbatio Danensis med Linné (Owe Hedin) och Abraham Bäck (Stefan Östergren) som guider. Foto Barbro Kullenberg.

Bland årets medlemsaktiviteter kan nämnas att Pär Holmgren, chef för SVT:s Vädersektion och miljöengagerad författare med bostadsort i Näntuna, vid årsmötet föreläste runt den annonserade rubriken, "Kommer Långhundraleden att vara segelbar igen om hundra år"? Andra inbjudna föreläsare var Lars Lambert, som talade om hus och människor i

Uppsala under sju århundraden, samt Yngve Hofvander som föreläste om Linnéapostlarnas farofyllda resor. Aktiviteterna har dessutom bestått av musik-kafé, berättarkväll, deltagande i slåttergille på Kungsängen och i soldat- och torpardagen på Hammarby.

Ett inslag av ovanligare slag var när en planta av Ramboäpplet sattes vid

Linnégården i Sävja. Plantan hade skänkts av ättlingen till en av de första kolonisterna i den svenska kolonin vid Delawarefloden, Peter Gunnarsson Rambo, tidigare presidenten i The Swedish Colonial Society i Philadelphia, Herbert Rambo. Vid den festliga ceremonin, arrangerad av arrendatorn Hans-Björn Eriksson, deltog även ett par ättlingar från svenskkolonin, Marianne Tottie Sandels och Pia Kalm, vars förfader var linnélärjungen Pehr Kalm.

Föreningen har arbetat med utgivningen av två publikationer; dels *Herr Archiatern på Hammarby* av Tomas Anderman, som översatts till engelska och kunnat tryckas med färgbilder tack vare generöst bidrag från Anders Wall, dels boken om *Linnés Sävja. Gården, byn, människorna och historien*, som kom i tryck under början av 2008.

Traditionsenligt utdelades även 2007 föreningens Linnéstipendium, som i samband med midsommardagens friluftsgudstjänst på Hammarby överlämnades till *Sällskapet Linnés Hammarby* och togs av dess vice ordförande, Monica Knutson.

Föreningen har tagit aktiv del i de byggnadsärenden som berör vårt område och yttrat sig om förslaget till pendeltågstation i Bergsbrunna, nybebyggelsen i Danmarks by och Krisslinge samt i Östra Fyrislund. Ett ärende som mött stark kritik från medlemmarna är exploateringsplanerna för det stora fältet mellan Sävja

gård och Sävjaån. Om de genomförs kommer vyerna in mot den klassiska Uppsalasiluetten samt ut över Långhundraledens dalgång med Vaksala och Danmarks kyrkor och byarna på andra sidan dalgången att spolieras, något som innebär ett ödesdigert ingrepp i Linnés historiska landskap.

Hans Norman, sekreterare

Enköpings stads hembygdsförening

2007 blev ett händelserikt år. Styrelsen beslutade upplåta två rum i Lilla stugan till Jan Fridegårdsällskapet, en förening som också arbetar med Enköpings historia, fast ur ett något annat perspektiv, och som sedan starten i början på 1990-talet inte haft någon egen lokal. Vi ser det som ett positivt inslag i verksamheten på gården.

Temat för årets utställning under kulturveckan var *Fanna i våra hjärtan*. Den var gjord av forskargruppen och arbetet med utställningen har pågått flera år genom ett antal träffar med personer som vuxit upp i Fanna och som delat med sig av sina minnen. På utställningen kunde man orientera sig i gamla och nya Fanna med hjälp av två jättelika kartor som Åke Nordström tagit fram. Det stora antalet foton av gamla hus och människor väckte många minnen till liv hos utställningsbesökarna.

Söndagen den 2 september, i samband med hembygdens dag, passade vi på att invigda vårt hembygdsmuseum. Den förrättades av chefen för Enköpings museum, Bengt Svensson.

Lokalerna som på ett förtjänstfullt sätt varmbonades i början på året av Bengt Viksell och Sven-Erik Larsson ligger i samma länga som stallet där vi hittills haft alla våra utställningar.

På den övre våningen återfinns en permanent utställning med föremål som vi fått från givmilda medlemmar.

Den nedre delen är avsedd för tillfälliga utställningar och där har Enköpings museum ställt gamla utställningsskåp till vårt förfogande vilket vi är väldigt tack samma för.

Den tidigare så aktiva programgruppen lämnade föreningens verksamhet under året, men de traditionella inslagen i samband med 6 juni, musikprogram och julmarknad har flutit på ändå.

Styrelsen

Gamla Upsala Hembygdsförening

Föreningen hade under året 213 medlemmar.

Årsmöte hölls i närvaro av 60-tal medlemmar. Sångerskan Ann-Karin Nyttell Oldeberg underhöll efter årsmötet.

Arrangemang under året:

Påskverkstad, allaktivitetsdag på Kap-

lansgården tillsammans med Gamla Uppsala församling och Rädda Barnen.

Valborgsmässobrasa vid Gamla Uppsala högar. Vårtal av Thomas Anderman och vårsånger av körer från Österledskyrkan och G:la Uppsala församling.

Vårpromenad gick till Linneträdgården med guidad visning.

Nationaldagsfirande på Disagården med tal, sång, dansuppvisningar och avslutningsvis ekumenisk friluftsgudstjänst.

Sommarutflykt anordnades till Sala Silvergruva och Östanbäcks kloster samt Heby hembygdsgård.

Hembygdsdag på Disagården, tema "hantverk och återbruk".

Höstpromenaden gick till nya Vattenverket i Gränby och höstmötet hölls i Österledskyrkan där författaren Kjell Eriksson talade om sitt författarskap.

Julmarknad genomfördes traditionsenligt med många besökare.

Tillsammans med Uppsala Ungdomsring har föreningen hjälpt till vid Disagården med servering och som stugvakter. Vi har också deltagit vid flera av Disagårdens årliga aktiviteter.

Kyrkan har avsatt en summa pengar att användas till underhållsåtgärder på sockenmuseet som helt sköts och bemanas av föreningen.

En årsskrift har producerats som vanligt och i övrigt har flera arbetsgrupper varit verksamma.

Styrelsen

Ö-draget låter tonerna flöda i lummig björklövssal. Gräsö hembygdsförening.

Gräsö Hembygdsförening

Vårt årsmöte hölls den 25 mars vid Nötsvedens idrottsplats. Förutom de traditionella årsmötesförhandlingarna gick vi igenom de kommande aktiviteterna inom föreningen. Årets speciellt inbjudna gäst var Lars Henrik Arp från Vänge som berättade om sin forskning kring utvecklingen av det forntida Sverige. En forskning som resulterade i boken "Sveriges ursprung". Som vanligt bjöds det också på kaffe med hembakat kaffebröd och lotterier för den spelsugne.

Den 28 april hade vi städdag vid hembygdsgården. Ett tiotal medlemmar hade slutit upp för att städa såväl inom- som utomhus inför säsongen. Som avrund-

ning stod en gemytlig korvgrillning på schemat.

Vår årliga bussutflykt gick av stapeln den 26 maj då vår färd gick till Norrtälje. På ditväg besökte vi Eriksskullens hembygdsgård. När vi kom fram till Norrtälje lunchade vi i Bergsstugan med utsikt över roslagsstaden innan vi besökte den gamla anrika tändkulefabriken Pythagoras. Resan lockade 26 vuxna och 3 barn att delta och det blev som vanligt en trevlig dagstur i ett synnerligen behagligt vårväder.

Vid Gräsödagen den 7 juli ställde hembygdsföreningen i gråmulet och duggregnigt väder upp med en liten fotoutställning i Gräsöskolan under temat "Så såg det ut på den tiden" med foton från tidigt 1900-tal.

Under juli månad höll vi hembygdsgården öppen varje söndag mellan 12 och 15.00, vilket avrundades med Hembygdsgårdens dag den 4 augusti. Tillströmningen av besökare var som vanligt stor. Loppmarknaden, tipsrundan och musikerna i Ö-draget blev som vanligt populära inslag i tillställningen. Lotterna, läsken, kaffet och de hembakta bullarna gick snabbt åt bland besökarna.

När det gäller föreningens forsknings- och dokumentationsarbete fortsatte detta som tidigare.

Under året utgavs som vanligt två nummer av medlemsbladet Gräsöbulletinen.

Styrelsen

Husby-Sjutolfts hembygdsförening

Verksamhetsåret 2007 har till stor del präglats av "Ekolsund 700 år" och som firades i samarbete med andra föreningar och kulturorgan.

Höjdpunkten för vår förening var när vi i augusti kunde presentera vår nyframtagna cykelkarta. Det har varit ett tidskrävande arbete, men roligt och mycket lärorikt för medlemmarna själva.

På kartan har socknens tio runstenar pekats ut och beskrivits, liksom de många väghållningsstenarna, som i vår bygd haft en särskild betydelse. Ekolsunds slott med dess månghundraåriga spännande historia har getts stort utrymme. Bland alla de kungar och stormän, som ägt slottet, kan här nämnas Gustav Wasa som inte gjorde sig populär i bygden. Han bestämde att rikets utlandsskuld skulle betalas av kyrkan, vilket för Husby-Sjutolft betydde att kyrkans silver, vägande 9 kilo, beslagtogs. Gustav III omtalas med större tacksamhet eftersom hans kulturpersonlighet än idag präglar slottet och dess omgivning. Den dåvarande enorma slottsparken är idag till stor del naturreservat och har under året varit föremål för föreningens utflykter, där både kungsängsliljor, fåglar och småkryp beskådats.

Kyrkan med förnämliga målningar av Albertus Pictor, här också signerade, har ägnats särskilt intresse. Allmänheten in-

bjöds till en mycket uppskattad föreläsning om bilderna, där dessa levandegjordes och den bibliska bakgrunden beskrevs.

Föreningen har inte ägnat sig åt enbart historia utan har också på olika sätt varit aktiva i dagens samhällsliv. En utflykt till riksdagshuset med en initierad guidning där, var ett led i detta.

Rosa Östh

Håbo Hembygdsförening

Året började bra. Håbo Hembygdsförening fick mottaga Disa Gilles pris. Juryns motivering "Priset motiveras av föreningens medvetna utveckling av Fridegård – Statarmuseet i Övergran som omarbetats, förnyats och gjorts tillgängligt för en bred publik. I museet arrangeras numera även tillfälliga temautställningar vilket bidrar till att ge museet liv och vitalitet". Varma och erkännssamma ord som stärker oss i vårt arbete.

Vi fortsatte året med ett mycket uppskattat årsmöte på Skoklosters slott. Bibliotekarien Elisabeth Westin-Berg visade och berättade om Ulrik Scheffers 1700-talsboksamling som blir sommarens temautställning på slottet.

En samtalskväll kring Jan Fridegårds författarskap och en slöjdiskväll på Lilla Hagalund följdes av besök på Vallby fri-luftsmuseum och på Linnés Hammarby och föreställningen Linnés liv.

På Kulturhusens dag visade vi det gamla häradshäktet i Bålsta. Med hjälp av ett litet faktablad om tingsplatsen och det gamla Håbo härad blev det ett mycket bra tillfälle till medlemsvärvning. Fler-talet av våra arrangemang sker i samarbete med andra kulturföreningar. På kulturhusens dag blev det särskilt lyckat då tre olika platser blev tillgängliga och uppmärksammade samtidigt.

Vår förenings 40-årsfirande skedde på Biskops-Arnö. Aase Fridegård Penyo medverkade och till den goda stämningen bidrog också Lars Gustavsson och Håkan Rying som i Biskopsköket sjöng och levandegjorde Nils Ferlins visor och versar.

Styrelsen

Hökhuvuds Hembygdsförening

Från Hökhuvud kan vi berätta att föreningen som vanligt haft en brådslande tid under en månad på försommaren. I slutet av maj inbjuder vi åk 3 i Gimo till en hembygdsdag. Barnen får höra om händelser i Hökhuvuds historia från vikingatiden till den tid då det kolades i Hökhuvuds skogar för Gimos behov. I kyrkan och på museet finns många intressanta föremål för tioåringar. Att hemma kunna bjuda på egenhändigt bakat bröd som gräddats i vedeldad ugn ger en extra "krydda" på dagen.

Hembygdsföreningen anordnar nationaldagsfirandet i Hökhuvud. Vi tågar till

musik från veterinärstationen till klockstapelbacken. Där talade i år kommunalrådet Margareta Widén Berggren.

På Torer Höks dagarna den 8 och 9 juni sålde föreningen vår tidning "Hembygden" och vaktade kolmilan. Lördagen inleddes med en guidad vandring i föreningens regi via klockstapelbacken till Torer Höks hög. Som vanligt var museet öppet.

I samarbete med kyrkan arrangerar hembygdsföreningen den s.k. Klockstapel-festen dagen efter midsommardagen. Majstången, som klätts på midsommardagens kväll, hade ovanligt vackra kransar i år. Men tyvärr var vädret så dåligt att festen flyttades till församlingshemmet. Mellan skurarna vi fick nöja oss med lite dans och lekar kring några små björkar. Korvgrillning, fiskdamm, lotterier och kaffeförsäljning bidrog till att den välbesökta festen ändå uppskattades av både yngre och äldre.

Fyrtio personer deltog i årets påskresa. Den gick norrut till Sveriges Järnvägs-museum i Gävle. Därefter följde en guidad presentation av Dragon Gate i Älvkarleby. Där serverades en kinesisk buffé. Vårt sista stopp blev i Älvkarleö Bruk på Söderhällgården med folklivsmuseum och tomteverkstad.

Speciellt för i år har vi haft en grupp som arbetat med den sista etappen av Ånö båtsmanstorps upprustning. Gruppen har bestått av Nils-Erik Hultman, Alice och Kenth Andersson, Laila Johansson och Sune Söllvander. På vårkanten lerklinades

Hans Johansson och Nils-Erik Hultman kontrollerar gräddningen medan Laila Johansson förbereder nästa brödkaka. Höghuvuds hembygdsförening.

köksväggarna under handledning av Bengt Ahlström från Rasbokil. Senare målades väggarna vita med en svag brytning mot blått. Efter en omsorgsfull dränering har golvet i kammaren färdigställt. Taket är också klart. Strax före Lucia invigdes bakugnen, som fungerar mycket bra.

Kerstin Svanfeldt Söderberg, sekreterare

Järlåsa Hembygdsförening

Järlåsa Hembygdsförening som hade årsmöte den 17 februari och fick lyssna till en intressant redogörelse av Lars-Henrik Arp, Vänge, som inbjudits för att berätta om sin forskning om forntida samhälls-
uppbyggnad från 500-talet e. Kr. till vår egen tid.

Den 12 maj gjordes en bussresa till Högbo Bruk där lustspelet "Herrgårdslif" uppfördes med bl.a. Tomas Bolme. Hembyggsdag med Spelmansträff gick av stapeln 5 augusti vid Lövhagen, torpet som föreningen arrenderat av Stockholms Fastighetskontor. Arrendesumman vill de höja till oacceptabla 5 000 per kvartal. 130 000 kr var priset om föreningen ville köpa fastigheten som stod på "ofri grund". Så småningom godtogs vårt motbud 80 000 kr, och därmed kunde köpet ske.

Föreningen har också arbetat med en uppmärksammas studiecirkel "Gräv där du står" som resulterat i skrifter samt välbesökt utställning om Järlåsa Samhälle 100 år.

Bengt Jansson, sekreterare

Knutby-Faringe-Bladåkers Hembygdsförbund

Verksamheten har i huvudsak bedrivits i förbundets hembygdsgård, Gammelgården.

Hantverksgruppen har stått för underhållet av våra 16 byggnader. Hemslöjdsgruppen har arrangerat utställning av bildvävnader. Kryddgårdsgruppen har skött trädgårdslanden.

Gräsklippargruppen har skött markarbetena. Arkivgruppen har börjat arbetet med uppdateringen av våra samlingar, intervjuat äldre personer, redigerat äldre inspelningar samt skött försäljning-

en av cd-skivor, dvd och böcker. Programgruppen har organiserat förbundets publika aktiviteter.

Följande program och aktiviteter har arrangerats under året:

20 maj. Spelmansstämma tillsammans med kulturföreningen. Stämman inleddes med spelansgudstjänst i Knutby kyrka. Därefter tåg till Gammelgården där ett flertal spelmän framträdde, bland dessa kan nämnas Durpiggarna.

6 juni. Nationaldagsfirande i Knutby kyrka, Gammelgården och församlingshemmet. Knutby skolas rektor Anders Bjurhammar talade. Vidare medverkade Häverö spelmän och Knutbykören.

17 juni. Allsång i Gammelgården med Knutby och Bladåkerskörerna.

22 juni. Midsommarfirande i Gammelgården.

5 augusti. Hembyggsfest. Sture Wärlinder kåserade om bortglömda ljud. "Sjung med morfar" under ledning av Mattias Jansson. Utställningar om "Hembyggsfesten genom tiderna" samt "Spelmän från bygden".

Medlemsantalet har under året uppgått till 177 stycken.

Styrelsen

Lagunda Hembygdsförening

Årsmötet hölls söndagen den 30 mars. 56 medlemmar hade hörsammat kallelsen.

Efter sju år som ordförande avtackades Arne Gusén med diplom, böcker och tal för allt arbete han lagt ner i hembygdsföreningen. Marianne Haijlen, Åke Bjuv-hed och Christina Lundberg avtackades också med diplom och blommor för sina insatser i styrelsen.

Kvekgården har under året haft 1 298 besökare av vilka de flesta ingått i förbokade grupper eller deltagit vid reguljära visningar. Cirka 168 timmar har disponerats för reguljärt öppethållande och 104 timmar på beställda visningar. För skötsel och underhåll av gården har 272 timmar använts.

Handelmuseet Kappen har besökts av 851 personer, av dessa några skolklasser från Örsundsbroskolan.

Skolmuseet och de Wilénska samlingarna har haft 192 besökare – bland annat fyra lärare från Thailand.

Övrig verksamhet:

Styrelsen har haft 11 protokollförda sammanträden och informationsgruppen fyra.

Föreningen har under året haft 430 medlemmar.

Två teaterresor har ordnats – den 14 april till "Singing in the Rain" på Oscars-teatern och "Teaterkruss" den 8–9 oktober till Nya Casinorevyn med efterföljande Ålandskryssning/konferens.

Den 21 april anordnades kulturvandringen "Det gamla Örsundsbro" och den 15 september besöktes Sjöö slott.

Vid nationaldagsfirande den 6 juni på Kvekgården deltog cirka 300 personer.

Bishophilldagen den 21 juni i samarbete med Bishophill-sällskapet, arrangerades vid Biskopskulla församlingshem till minne av predikanten Erik Jansson.

Friluftsgudstjänst i samarbete med kyrkorådet i Fröslunda församling hölls den 26 juli.

"En dag för hundra år sedan" på Kvekgården fick alla elever i årskurs 4 i Örsundsbroskolan uppleva vid höstterminens start. I oktober hade 60 stycken förskolebarn från Örsundsbro och Skolsta en upplevelsedag på gården.

Mickelsmässmarknaden den 29 september arrangerades för 32:a gången och föreningen deltog med öppethållande på Kappen och utställning från Långtora socken.

Ann-Mari Hagman, ordförande

Lilla Hagalunds Vänner

Lilla Hagalund är ett av Bålstas äldsta hus och uppfört omkring 1865. För att bevara huset bildades Lilla Hagalunds Vänner 1997. Föreningen har under åren haft aktiviteter vår och höst för att göra kommunens invånare och gäster uppmärksamma på det gamla huset.

Under 2007 har föreningen haft följande aktiviteter:

I samarbete med Hembygdsföreningen genomfördes en välbesökt "Slöjdväll" i maj.

Bålsta Dragspelsklubb med sångerskan Harriet Säfström uppträdde i trädgården i juni.

Samma månad anordnades också Loppmarknad med 16 bord.

I augusti samlades besökare till eku-
menisk gudstjänst med dop.

I september under Kulturhusens dag hölls stugan öppen för visning.

Konstnärer ställde ut sina verk under Håbos Konstrunda samma månad.

Årets evenemang avslutades i december med Julstämning i stugan, där hantverkare ställde ut sina alster och barnen bjöds på ponnyridning.

Vi alla evenemang i stugan säljs kaffe, te, saft, bulle och kakor samt korb med bröd.

Föreningen har också medverkat vid kommunens evenemang, t.ex. Valborgsmässofirande och Nationaldagsfirande med information och lottförsäljning.

Styrelsen

Skogs-Tibble Fornminnes- och Hembygdsförening.

Vid föreningens årsmöte i mars hade vi besök av Lars-Henrik Arp, Vänge, som

gav sin syn på Upplandsbygdens ursprung.

I vanlig ordning svarade föreningen för arrangemang på nationaldagen och midsommarafton.

Vårt museum har haft öppet under fyra söndagar i juli, med friluftsgudstjänst och föredrag. Ewonne Ekmyr-Göransson demonstrerade runstensvård.

Kristina Berglund, Stockholm, berättade om soldattorpen under Upplands regemente, varefter vi gjorde besök vid ett av torpen. Gunilla Larsson, Uppsala lärde oss mera om "Båtar och sjöfart" i äldre tider. Julisöndagarna avslutades med "Linné och ständsriksdagen". Ciceron var Nina Sjöberg, Skogs-Tibble.

I oktober deltog styrelsen i ett arrangemang av Sveriges Hembygdsförbund med rubriken "Vi och våra fornlämningar", som bl.a. handlade om hur hembygdsföreningarna kan arbeta med arkeologi.

Vårt arbete har koncentrerats till vård av hembygdsgården och tiondeboden samt att lägga våra inventarieböcker på datafiler inför kommande ny utställning.

Styrelsen

Sockenstugans Vänner Funbo

Årets verksamhet inleddes med årsmöte den 11 mars 2008 i församlingshemmet. 40-talet medlemmar hade mött upp till

grötlunch, förhandlingar och inte minst till Thomas Andermans föredrag om Linné i Funbo.

Den 26 maj träffades vi vid Söderby Såg för vårvandringen. Olle och Inger Wiklund berättade inspirerande om sågens forna verksamhet och efter rundvandring i sågen åkte vi vidare upp till Funbos "nöjespalats" Pottåkern. Här väcktes nostalgiska minnen för många av de ca 80 medlemmarna som slutit upp till vandringen. Bengt Eriksson, som var en av de drivande vid byggnationen berättade om rotundans tillkomst. Efter korvgrillning och fika bjöd Dan-Erik Oldeberg på en bilburen visning av trakten (bl.a. Djupet, Häggdal och Skräddartorp) på småvägar som många inte kände till.

I strålände solsken, med musikunderhållning av Ekeby Spelmän och kaffeservering i skuggan under äppelträden vid Sockenstugan firades nationaldagen. Dan-Erik Oldeberg inledde med tal och Carl-Edvard Åberg sköt kanonsalut (Svensk Lösen). Dagen avslutades med en musikstund i kyrkan med ungdomar från Funbo, ledda av Stig Gröning.

Våra cafélordagar med konstutställning med konstnären Mattias Pettersons verk fortsatte även under juli i år. Den 7 oktober besöktes sockenstugan av Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund, drygt 50 personer, i samband med årets höstutflykt. Vi har också ett bra samarbete med Funbo skola och andra föreningar som besöker museet.

Berättarkvällen den 14 november lockade 30-talet deltagare till Sockenstugan för att få sig höra berättas om Funbos vägnät från gammal tid till våra dagar.

Fotograf Anders Damberg har under sommaren farit runt i Funbo och fotograferat Funbos bebyggelse. Detta har resulterat i ett digert material om 6 000 bilder som föreningen nu ska se till att förvalta på bästa sätt.

Styrelsen

Storvreta Kultur- och Hembygdsförening

Föreningen firade sitt 20 års jubileum vid en jubileumsfestlighet lördagen den 24 mars.

75 medlemmar och inbjudna gäster deltog. Ordförande Ingvar Johansson hälsade välkommen och Alf G Lindström höll jubileumstalet. För underhållningen svarade Olle Wennberg och Bjarne Widen samt Ärentuna kyrkokör på ett förtjänstfullt sätt. Styrelsen uppvaktade också några "veteraner" som gjort insatser för föreningen.

Den 27/10 genomfördes ett medlemsmöte med underhållning och lätt förtäring. Holger Fröjmark berättade från sina år som lärare i Storvretaskolan. Föreningen hade också gjort en fotoutställning med gamla Storvretabilder från föreningens arkiv. Många igenkännande kommentarer kunde noteras på vernissagen på medlemsmötet. Ett 25 tal medlemmar ställde upp till en enkel och trevlig eftermiddag.

Med anledning av Linnéjubileét bidrog föreningen med egenproducerad utställning om Linnélärjungen Anders Sparrman. Utställningen rönt stort intresse och många besökare tog sig ut från Uppsala till Biblioteket för att se utställningen. Enligt officiella källor var Anders Sparrman född 28 februari 1748 i Tensta, men vid vårt undersökande arbete upptäckte vi att Anders var född på Lena prästgård 16 februari 1748 kl. 11.00 på förmiddagen. Anteckningen var införd i födelseboken i november, det var nog lite si och så med ordningen på den tiden. Hans far var kyrkoherde i Lena församling 1737–1759.

Riksantikvarieämbetet och Runverket har under våren och sommaren arbetat med att rengöra och fylla i texterna på runstenarna i Ärentuna. Vi har satt upp skyltar vid stenarna under våren 2007.

Programverksamheten har huvudsakligen skett på Biblioteket och i samverkan med dess personal. Föreningen är vänförning till Storvretabiblioteket.

17/2 Uppsala Kammarsolister
10/3 Vårsalongen med 35 utställare
24/3 20-årsjubileum
21/4 Författare Lina Sjöberg
23/5 Mats Wilhelm
25/9 Drömtydning
20/10 Författare Kjell Johansson
12/11 Folkmusik med barockinfluenser
17/11 Bebyggelsen i Ärentuna-Storvretabygden under förhistorisk tid, Jonas Wikborg.

Styrelsen

Söderfors Hembygdsförening

Söderfors hembygdsförening har under 2007, liksom tidigare år, bedrivit ett omfattande arbete med traditionerna Valborgsmäss, Nationaldagsfirande, Midsommarfirande och Öppet hus i advent som fasta punkter.

Utöver dessa ordinarie inslag så arrangerade föreningen, i samarbete med Söderfors församling, Kulturhusens dag söndagen den 9 september. Detta evenemang hölls vid templet i Engelska parken och gjordes i Linnés anda. Vår konferencier var klädd som Linné och drog brottstycken ut Linnés liv samt var den som presenterade dagens program. Musik framfördes av Linnékvintetten från Uppsala. Ett kort teaterstycke utfördes där patron Adolf Ulric Grill och hans maka Anna Johanna med följe berättade om Söderfors under slutet av 1700-talet.

För övrigt har föreningen guidat ca 1 000 personer som besökt Söderfors och önskat få del av brukets historia.

En mycket uppskattad Söderforsalmanacka har tagits fram och sålts i många hundra exemplar.

Slutligen kan noteras att det mångåriga arbetet att dokumentera föremål i våra gårdar fortsätter kontinuerligt.

Gunnar Thollander, ordförande

Söderöns Hembygdsförening

Söderöns Hembygdsförening bildades 2001 och har ca 175 medlemmar.

Verksamhetsåret började med årsmötet och följdes av en välbesökt gökkotta. Gunnar Emanuelsson guidade i trakten runt Yttersby och Älvsnäs en vacker vårmorgon och vi hade turen att höra både göken och näktergalen.

Nationaldagsfirandet har redan blivit en tradition och föreningen firar tillsammans med Söderögårdens Bygdegårdsförening i bygdegården. Till inledning spelade blåsorkestern Al Fine och högtidstalet hölls av Robert Lugn. Familjen Lugn är sedan många år sommarboende på Söderön. Firandet avslutades med kaffe och bondtårta.

Söderödagen firades i bygdegården och föreningen deltog med utställning av gamla tapetmönster och en gissningstävling på gamla bruksföremål.

Björnäs stod som värd för årets byvandring. Samling skedde vid Färdgårde, där Peter Rudolfsson berättade om Arbetslag Norra Roslagens avdelning av Föreningen Allmogebåtar och dess verksamhet. Uno Jansson guidade vidare och vandringsen gick via Sjödalen och Hummeldal tillbaka till Färdgårde, ca 6 km.

I september ordnades en svamputflykt med Vivi Lindberg, Östhammar, som guide. En aktivitet som vi hoppas kunna återkomma med.

I december deltog föreningen med

kaffekokning i Nolsterby kapell vid adventskaffet och tillsammans med bygdegårdsföreningen anordnades ett luciafirande i bygdegården. Elenor Gustafsson ledde barnen i luciatåget och Lage Löwén var auktionsutropare vid efterföljande paketauktion.

Föreningen har bra samarbete med närliggande hembygdsföreningar och vi ger ut ett uppskattat medlemsblad, Söderöposten. Den kommer ut med fyra nummer per år och vårunumret delades ut i samtliga postlådor på Söderön, ca 900 st. Detta gav ett bra medlemstillskott.

Styrelsen

Teda hembygdsförening

Vi lever med lätt bagage utan egen lokal eller egna samlingar. Tack vare Teda församlingshem har vi ändå en bra mötesplats och äldre föremål i privat ägo är tillgängliga för oss. Vår huvudinriktning är att genom aktiviteter varje månad skapa attraktiva mötesplatser och att dokumentera bygdens historia.

Några ledord i programverksamheten är underhållning av lokala talanger, kunskapsfördjupning, god mat och resor. Några exempel: Musikerna i Torpargänget med vänner har förgyllt flera sammankomster med höjdpunkt i Leverstakvällen i juli. Bo Larsson, Upplandsmuseet, har berättat om sin forsk-

ning om småföretag med Teda Fläkt och Smide som studieobjekt. Vid fem av våra månadsmöten har förtäringen vida överträffat kaffe och kakamodellen, särskilt vid "Gammaldags mat" i november. Sommarens längre resa gick till Sörmland med Malma hed, ostmejeriet i Flen, Warbro kvarn och Sparreholms slott som resmål. Resan var ett samarrangemang med våra grannföreningar Sankt Bartholomei gille och Södra Åsunda LRF dvs. tre föreningar som har Södra Åsunda församling som geografisk bas.

En berättelse om socknens nöjestempel under 30 år, Teda föreningshus, har slutförts under året och ingår som nummer 14 i vår skriftserie. Arbete med att överföra denna serie till en sockenbok har inletts under 2007.

Medlemsantalet har ökat med 19 personer under året och är nu 157.

Bertil Larsson

Tegelsmora hembygdsvörening

Tillsammans med Tegelsmora församling arrangerade Hembygdsvöreningen, den 27 augusti – 3 september, den 15:e upplagan av Tegelsmoraveckan. På invigningsdagens mässa i kyrkan svarade familjen Sahlström med Sonia i spetsen för det traditionella folkmusikinslaget. Medverkade med sång och musik gjorde även Sören och Petra Rydgren. Med Örbyhus

Swingboys som ackompanjatörer och Åke Johansson på klarinett som gäst underhöll Sören och Petra senare på Hembygdsgårdens scen. Sonia Sahlström hade dessförinnan lett allspelet vid statyn och scenen. I Fattigstugan visades en utställning om profilen Edward "Garvarn" Anderssons liv och leverne. I övrigt innehöll veckans program bland annat en konsert med saxofonlegenden Ingemar Nordström. Jarl "Jalle" Holmström stod för årets talade inslag genom att på ett levande sätt berätta om rysshärjningarna i Norduppland. För avslutningskonserten svarade kyrkokören som sjöng sånger av och med gästsolisten Py Bäckman.

Utöver det ordinarie programmet gav föreningen ut en CD med Örbyhus Swingboys och dess frontfigur Gunnar Lidberg. Ett annat udda inslag utgjorde den auktion som föreningen under Tage Löfgrens ledning anordnade på lösöret efter den bortgångna medlemmen Majken Mattsson.

Salongen på Eric Sahlström Institutet var fullsatt när Hembygdsvöreningen tillsammans med Musik i Uppland och Tierps kommun bjöd på blandad musik av bästa märke med Torbjörn Näsboom, Anders Jakobsson och Sebastian Dubé. Andra samarrangemang som ägde rum under året var Ersmäss, folkmusikträff på Erikdagen, tillsammans med Eric Sahlströms Minnesfond samt Gullstigsvandring och gränsträff tillsammans med Dannemora Hembygdsvörening.

Familjen Sahlström spelar vid Eric Sahlström-statyn på Tegelsmoradagen 2007.

Föreningen har även traditionsenligt arrangerat: Fejargille, Byvandring, Brasafton, Sommarresa samt Valborgsmässoch Nationaldagsfirande. Vid årsmötet presenterades bilderna i årets Tegelsmorkalender.

För att vidmakthålla den norduppländska folkmusiktraditionen anordnar föreningen sedan 2005 månatliga spelstugor under vinterhalvåret.

KG Marklund, ordförande

Torstuna hembygdsförening

På årsmötet berättade Rolf Lindholm och visade en film om vardagslivet i Härnevi på 60-talet.

En tidig vårmorgon i maj var det gökotta vid Trolltrappan med guidning av Ulf Broberg. I maj hade vi också Öppet Hus på Härledgården med visning av samlingarna och guidning vid Ytterkvarn och Trolltrappan.

Nationaldagen firades på Härled med

flagghissning, flaggsignal på trumpet, tal, allsång och kaffeservering.

I juni gästades Härled av Ingegerd Troedsson som berättade om Torstuna och Enköpingsbygden i gamla tider.

Omkring 1.000 personer besökte årets midsommarfest på Härled.

Två friluftsgudstjänster hölls traditionsenligt på Härled och andra söndagen i juli serverades lunch med sill och potatis.

En intressant och uppskattad utflykt företogs i början av augusti till Engelsbergs Bruk och Oljeön.

I Torstuna kyrka arrangerades konsert med Stefan Löfgren som framförde en egen komposition tillsammans med Petra Ludwigsson-Wahlgren. Därefter följde en visstuga på Härled och dagen därpå var det dags för Musikfest. Årets stipendium tilldelades Petra Ludwigsson-Wahlgren.

En byvandring genomfördes i Torstunaby och på Upplandsledens dag företogs en vandring längs leden.

Den sista punkten på årets sommarprogram var en höstfest för alla som ställt upp med ideellt arbete på Härled.

Katarina Wall, sekreterare

Tvärnö hembygdsförening

Föreningens årsstämma hölls i skolan med tipspromenad efter mötet på våra upp-
rustade gamla skolstigar genom skogen.

Från föreningens båtresa sommaren 2007.

I juni samåkade vi i egna båtar till Värmlingsö för att en av medlemmarna i föreningen ville visa en stor samling av gamla bruksföremål i gårdens ladugård.

I mitten av juni ordnade Upplandsstiftelsen och Naturskyddsföreningen tillsammans med Mellangården, Tvärnödag. På programmet fanns guidade rundvandringar på gårdens marker och Naturresevatet, visning av den stora nybyggda ladugården, ridturer, korvgrillning vid nyanlagda grillplatsen vid sjön. Möjlighet att besöka väderkvarnen och smedjan på Norrgården fanns också. Föreningen för bevarande av allmogebåtar visade delar av sin verksamhet. Vår förening stod för fikaservering och lotter.

Midsommardagen firades med att klä majstången, sen dansa runt den till takter av dragspel samt lekar för barnen och lotterier.

I mitten av juli anordnade vi en härlig båtutflykt ut till yttre skärgården. En unik ö besöktes med mycket skiftande natur där vi promenerade runt bland grottor bildade av stora stenar, djupa skrevor ut i havet och områden med klapperstenar. Vi hade egen picknick med oss. En av båtarna vi hyrde var Östhammars sjöscoutkårs gamla fina segelkoster som seglade med oss i fina röda segel.

I början av augusti hade vi den traditionella friluftsgudstjänsten utomhus vid skolan.

Lena Edin

Vaksala hembygdsförening

Föreningens styrelse har under året haft åtta protokollförda möten samt ett antal möten i ett arbetsutskott. Årsmötet hölls den 17 mars i Vaksala församlingshem. Arkeolog Robin Olsson från Upplandsmuseet, som ledde utgrävningarna i Gränby- och Brillingeområdet under sommaren 2006, berättade om många intressanta fynd som gjordes, men som ännu ej är tidsbestämda.

En kvällsresa företogs per buss den 23 april till Rotebro för att se aspen leka i Edsån. Limnolog Anders Larsson som också är inblandad i utbyggnaden av asprapporna vid Islandsbron och vid Upplandsmuseet gav oss kunnig guidning. Bumlingar på c:a 1 meter kunde skymtas i skenet av alla ficklampor.

Vid Brantingsbibliotekets 40-årsjubileum deltog föreningen med en skärmutställning om Vaksala. Under denna vecka gavs även skriften "Årsta förr i tiden" ut, sammanställd av studiecirkeln Årsta-gruppen ledd av Monika Fridenman.

Den 23 maj samlades ett antal medlemmar i föreningens samlingspunkt, "Lilla skolan", på Vaksala kyrkväg för en vårpicknick i den fina trädgården.

I ett något kyligt väder den 30 maj, guidade Bengt MP Larsson ett 40-tal medlemmar i backarna intill Vaksala kyrka. Efteråt serverades varmkorv och dryck i Lilla skolan.

Hembygdsdagen den 17 juni inleddes med högmässa i Vaksala kyrka och där efter serverades de församlade, ett 70-tal, kaffe med gott bröd i församlingshemmet. De fick sedan lyssna till ett mycket intressant föredrag av professor Carl Göran Andrae med rubriken "När esterna kom till Sverige hösten 1944".

Under veckorna runt midsommaren ansvarade föreningen för smyckning av Linnés grav i Domkyrkan. Christina och Sam Schäfer vid Sviva trädgård planterade blommorna och Ann-Britt och Nils G. Larsson från föreningen svarade för vattning och ans.

Den 8 augusti avnjöt 12 närvarande, på temat "Matkultur", surströmming med nykokt färskpotatis och andra tillbehör i den sköna miljön i Lilla skolans trädgård.

Den 25 augusti samåkte 15-talet per-

soner i bilar till Enköping. Där besöktes först J.P. Johansson museet (Bahco verktyg). Tåve Moberg berättade om den snillrike uppfinnaren av bl.a. rörtången (1889) och skiftnyckeln (1892). Vi serverades där också kaffe och smörgåsar. Därefter guidade Johan Arvidsson oss genom några av stadens berömda parker. Han berättade mycket trevligt och inlevelsefullt om planteringarna och många av växterna. Dagsprogrammet avslutades med visning av Westerlundska gården. Karin Ståhl berättade ingående om "Enköpingsdoktorn", Ernst Westerlund (1839–1924). Dr Westerlund har viss anknytning till Vaksalabygden genom att hustrun kom från Halmbyboda gård där ättlingar, familjen Tolstoy, fortfarande residerar. Under sin långa läkargärning myntade doktorn många berömda citat bl.a. "Du skall bli bra – du är redan bättre" och "Att vila är att göra något annat".

Ett 20-tal personer besökte vår öppet hus-aktivitet i Lilla skolan på Kulturhusens dag den 9 september. Anna-Gretha Eriksson informerade om skydd och vård av gamla kulturbyggnader.

Närmare 70 personer träffades i Johannelundsgårdens aula till föreningens traditionella festmiddag den 20 oktober. Gästerna serverades en 3-rättersmeny med Norrlandstema. Gunnar Sjödins musikgrupp framförde sånger från renässansen samt spelade musikstycken från samma tid på en rad olika tidstypiska blåsinstrument, mestadels gjorda av trä.

Den 15 november samlades ett 15-tal intresserade till en inspirationskväll i Släkt- och hembygdsvetenskap, ledd av Solveig Brundin Eriksson och Carl-Birger Sveidqvist.

Antalet medlemmar i föreningen vid årets slut var 297.

Nils G. Larsson, sekreterare

Valö-Forsmarks Hembygdsförening

Efter en noggrann genomgång och aktualisering av hembygdsföreningens medlemsförteckning visade det sig att vid utgången av verksamhetsåret hade föreningen 207 medlemmar samt 32 hedersmedlemmar, vilket man blir vid fyllda 80 år. Antalet barn/ungdomar uppgick till 13 stycken. I en socken som består av ca 600 invånare får 30 % anses vara en bra täckning.

Hembygdsföreningens verksamhet har under 2007 som tidigare år koncentrerats till arbetet på hembygdsgården i Vigelsboäng förutom en del fasta arrangemang. Den så kallade Lundgården som flyttades till hembygdsgården för drygt 10 år sedan har nu i stort sett fått sin inredning färdig. Här finns nu bibliotek, arkiv, textilarkiv, samlingsrum, kök och grovkök med tre toaletter, varav en med skötbord och handikapputrustning. Lundgården är nu ett välkommet aktivitetshus utan mu-

seala krav. Tack vare bidrag från kommunen har en ramp för rullstolar och rullatorer kunnat byggas. Övriga byggnader på hembygdsgården är mer eller mindre renodlade museer till vilka vi skall räkna ett knuttimrat dass med två fjölar som tillfördes hembygdsgården för ett par år sedan.

Under året inbjöds till en äggsexa i påskveckan, en kyrkstigsvandring i början av juni, en familjedag på hembygdsgården i samverkan med LRF-kretsen och Valö IK i slutet av september samt det traditionella adventskaffet andra lördagen i advent.

Den 47:e Spelmansstämman på Vigelsboäng genomfördes traditionsenligt den första söndagen i augusti med solsken och med många spelmän och åhörare.

Ett nytt inslag i hembygdsföreningens verksamhet är anordnandet av släktforskarvällar. Det har rönt ett stort gensvar liksom att även intresset för byforskning därigenom har ökat.

I samverkan med Vallonbruksföreningen genomfördes en studieresa till Sheffield i slutet av året. Syftet var att skapa kontakter med institutioner och människor som är intresserade av att dokumentera den industriella verksamheten i Sheffield, som huvudsakligen baserades på den högkvalitativa Dannemoramalmnen.

Stig Hedlund, ordförande

Wardsaetra & Gutasunds hembygdsförening

Av årets sex föreläsningar kom tre att ha Linnétema: "Jag och Linné" där keramikern Bodil Gellermark berättade om sina förberedelser inför Linnéutställningen i Japan, Lilijana Potisk Berg berättade om "Scopoli – en av Linnés brevvänner" och Eva-Lotta Päiviö om "Linnés Lapplandsresa". Två föreläsningar hade anknytning till kulturhistoria, "Krona och krans" med Håkan Liby och "Arkeologi" med Lars Amréus, som bl.a. informerade om möjligheten att på nätet ta del av Historiska museets samlingar. Föreningens släktforskarcirkel startade efter "Vägen till Frostmofället", där Hervor Sjödens berättade om sin forskning kring Laura Fitinghoff's liv.

Traditionsenlig städning vid runstenen på Lövängsvägen i april och i maj gökotta vid Lurbo tempel, där en liten parkbänk placerades. Föreningen fick under våren två utbildade Linnéguider, som genomförde guidade turer längs södra delen av Herbatio Gottsundensis. Under några veckor bidrog föreningen med blommor på Linnés grav, vilken var blomsterpydd under hela jubileumsåret.

Under rubriken "Promenera mera" genomförde Linnéguiderna på tisdags-eftermiddagar under hösten tre natur-och kulturvandringar i Linnés fotspår.

Styrelsen

Viksta hembygdsförening och Viksta traktormuseum

Årsmötet hölls 18 mars i Viksta bygdegård. Efter förhandlingar och kaffe med dopp, visade Klas Gregefalk sin fotoutställning och berättade minnen om Viksta-Lasse.

Den 3 juni begicks delar av gamla kyrkstigen. Färden utgick från Hakens stuga i Älby och avslutades vid "Nyodlingen" i Messattebo, där hölls gudstjänst. Präst Per Harling och kantor Eva Lindström med kör.

Viksta dagen, 29 juli, var som vanligt välbesökt av både spelmän och åhörare. Traditionsenligt hölls gudstjänst i kyrkan med spelmansmusik och sång av Eva Tjörnebo och kyrkoherde Gudrun Rosén höll i gudstjänsten. Därefter spelmansuppvaktning vid Viksta-Lasse-stenen och kyrkkaffe på Tunet. Bosse Larsson var spelledare för alla spelmän. Ing-Marie Svedlund visade kyrkan. Lotteri och brödförsäljning var som vanligt lyckat. Ett nytt inslag var glass och korvförsäljning.

Årets Vikstadag fick långväga gäster, japanska elever från Sahlströminstitutet besökte stämman tillsammans med Ditte Andersson.

I samband med Tacksägelsedagens gudstjänst i kyrkan medverkade Viksta-Lasse-stipendiaten Sture Sahlström tillsammans med Sonja Sahlström Larsson och Håkan Larsson. Kyrkan var smyckad med olika produkter från årets skörd.

Efter gudstjänsten serverades kaffe i kyrkan.

Den 18 oktober, kom arkeolog Helen Hector till Viksta bygdegård och visade bilder och berättade inspirerande om utgrävningarna vid Sommaränge skog.

Taknock och vindskivor har bytts ut på Fattigstugan samt vindskivor på museilängan.

Stiftelsen fonden till Viksta-Lasses minne

På Knutmässodagen arrangerar Stiftelsen Fonden till Viksta-Lasses minne årligen en spelmansfest i Viksta bygdegård. Årets fest besöktes av ett 70-tal betalande personer, som underhölls av ca 35 spelmän. Ett stipendium delas varje år ut till en person som aktivt för den folkmusikaliska traditionen efter Viksta-Lasse vidare. Till årets stipendiat utsågs Sture Sahlström, som erhöll 10.000 kr.

Viksta traktormuseum

Museet har under året besökts av ett stort antal personer, främst då under marknadsdagen och traktordagen. Även grupper av olika storlek har besökt oss. Museet har öppet under helgerna, från 1 juli–26 augusti och i övrigt efter överenskommelse. Ca 4–8 personer träffas i stort sett alla tisdagar under året för att sköta och underhålla museets samlingar samt renovera "nya" objekt. Museets samlingar innehåller ca 125 traktorer, varav ca hälften är körbara.

Sista lördagen i april, äger Viksta

Veteranmarknad rum, som även i år samarrangerades med Automobilhistoriska klubben i Uppsala (AHK) och blev lika välbesökt som vanligt. 360 säljare deltog och ett mycket stort antal besökare.

Lördagen efter midsommar anordnas Traktordagen, med ett stort antal traktorer och maskiner som demonstrationskörs. AHK visar upp gamla bilar, släktforskning och malning av mjöl var andra inslag under dagen. Även i år bjöds på tornerspel med hästar och riddare. 685 personer besökte oss den dagen.

På Traktordagen invigde "Vikstas egen världsmästare" i motocross, Torsten Hallman, en ny stor monter, där han ställer ut många av sina priser o fotografier. Det är för museet och Vikstabygden en stor ära att Torsten vill att samlingen skulle tillbaka till sina hemtrakter.

Viksta Traktormuseum var även i år med vid Disagårdens traktordag den 15 juli och visade upp Munktell 25, BM 10, motordriven kultivator m.m.

Styrelsen

Villberga hembygdsförening

Antalet medlemmar under året var 140 stycken.

Föreningens årsmöte hölls den 1 mars i Enabygdsarkivet.

Månadsmöten har hållits februari, mars, maj, september, oktober, november och december.

Den 22 april hade vi besök från Reeses handelsträdgård som gav råd inför odlingssäsongen och sålde blommor.

På nationaldagen den 6 juni ordnade föreningen firande i Anna Lindhs park med högtidstal av Grillbyskolans rektor Britt-Marie Thisner.

På midsommarafton arrangerades traditionellt midsommarfest för hela familjen och Grillby Folkdansgille medverkade.

Söndagen den 8 juli inbjöd vi traditionsenligt till gudstjänst i det fria.

Hembygdsföreningens sommarresa gick den 10 juli till Gästrikland med besök vid Wij trädgårdar, Vildmarksgalleriet och Ockelbo Hembygdsförening.

Vid grillkvällen vid hembygdsgården den 20 juli serverades sill, korv och kaffe och Taimi Johansson med spelmän underhöll.

Den 8 december deltog föreningen i Grillby julmarknad med öppethållande i Enabygdsarkivet. Vi hade försäljning och Dragspelsklubben från Enköping underhöll med musik.

Andra advent besökte ett trettiotal medlemmar Grillby Vårdshus för att avnjuta årets julbord.

Under vinterhalvåret jobbar en grupp i Enabygdsarkivet varje tisdag. Vi klipper ur ortstidningarna och uppdaterar.

Björn Olson, sekreterare

Entrén till Östervåla hembygdsgård.

Östervåla Hembygdsförening

2007 var ett bra år för Östervåla Hembygdsförening (ÖHF) och hembygdsgården, Mårtsbogården!

Besökarna kom troget till våra arrangemang och uppgick till drygt 5 500 personer när vi summerat årets statistik.

Mycket av ÖHF:s program är traditionsenligt, som starten den 18:e maj med "Ersmäss" och avslutningen i december med "Jul på Mårtsbogården". Vi hade även några nya begivenheter under detta år. Allsångskväll den 6:e juli och konserter i Möbelmuseet på höstsidan. De nya programpunkterna hade god uppslutning i besökarleden. Totalt kunde ÖHF bjuda in till 22 arrangemang, vilket inte är dåligt för en ideell förening.

Under året har Östervåla Hembygdsförening även fortsatt intressanta samarbeten med Östervåla Idrottsförening, bygdens olika församlingar, Teater Fabella samt Heby kommun.

Medlemsantalet håller sig ganska konstant över åren och 2007 kunde vi räkna in 340 betalande medlemmar. Många av våra medlemmar är aktiva i allt från städning och kaffeservering till renovering och byggnadsvård.

Vi ser med tillförsikt på framtiden, detta år, när vi gick med i Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund.

Mattias Landén, ordförande